

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE C

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Kako je nastala dolenjska železnica?

IV.

Pod skupno železniško firmo.

Komur so znani pogoji, pod katerimi se rode železnice, navezane na pretežni državni prispevek, kakor na pr. dolenjska železnica, pritrtil mi bode na ves glas, ako velim, da je največja težkoča bila pritej progi, zanjo pridobiti vlado in premagati zlasti odpor finančnega ministra. In kdo bode zanikal, da baš pri tem najtežavnejšem delu baron Schwegel ni imel niti najmanjšega deleža? Do onega trenutka, ko sem ga pregovoril za vstop v konsorcij, zmenil se je prevzvišeni gospod za naše železniško vprašanje baš toliko kakor za riževe plantaže ob znožju japonskega gorskega velikana Fuzijame. Dolenjska bila mu je Hekuba! A tudi v slučaju, da bi bil vnet za naša prizadevanja, niti pri najboljši volji Dolenjecem takrat ne bi mogel pomagati. Navzlic svojemu visokemu dostojanstvu baron Schwegel pod Taaffe - Dunajewskijevo vlado ni imel niti vpliva niti ugleda. Nepozabljeno je bilo, kako je ministrski predsednik Taaffe mladega in čilega moža, prvega sekcijkega načelnika v vnanjem ministrstvu radi enega glasovanja tekom štiriindvajsetih ur pognal v penzijo. Dunajewski, modri in prezasluženi finančni minister Taaffejevega kabineta, mu je bil skoraj osebni protivnik. Omehčati tedaj tedanjo vlado ter napotiti jo do onih milijonskih žrtev iz državne blagajne, katere so bile neobhodno potrebne v dosego našega namena, tega baron Schwegel nikakor ni bil v stanu. Istina je, da je kasneje mnogo koristil dolenjski železnici, toda pozvali smo ga k pogrnjeni mizi, najhujših naporov se niti udeležil ni!

In sedaj vprašam: Da nič drugega nisem storil za dolenjsko železnico, nego da sem akcijo tiral tako daleč, da je vlada oficijelno izrekla svoj sklep, jo oživotvoriti, dal je da sem popolnoma po lastnem nagonu za nadaljevanje uspešno pričete akcije izbral in pridobil tako izkušnega voditelja, kakor eks. Schwegel — ne bi li že tem načinom si stekel istinite zasluge pri onem velikem delu, celo za slučaj, da odsihmal niti z mazincem ne bi več gnil pri končni rešitvi železniškega vprašanja?

Toda temu ni bilo tako. Nasprotno, z neovrznimi dokazi bodem dokazal, da sem i nadalje, ne zmeneč se za napore in osobne žrtve, vršil svoje domoljubno dolžnost ter stal na svojem mestu do popolne priboritve dragocene nam železnice. Tega ponosnega samozavestja prešinj — „nur Lumpe sind bescheiden“, pravi Goethe — pa ne morem zamolčati pikre opazke. Nihče ni bolje poznal mojega deleža na skupnem delu in uspehu nego baron Schwegel. Obširna njegova korespondenca, nešteta lastnoročna pisma njegova, skrbno hranjena v moji pisalni mizi, dokazujejo jasno kakor beli dan njegovo tedanjo sodbo o mojem sodelovanju. Je-li tedaj —

vprašam — dostojno in gentleman - plemenitaša vredno, da je gorjanska prevzvišenost počenši od onega trenutja, odkar sem kot politično in domoljubno misleči človek se postavil na ono stran, kjer edino se dandanes branil ljudska pravica in slovenska bodočnost našegaozemlja, melče in škodoželjno prisostvoval vsem napadom nizkotne „Narodove“ jate na mojo preteklost in moje osebno poštenje ter niti ust ni odprl, da bi resnico branil proti podlim obrekovalcem svojega nekdanjega sotrudnika? Še več, da je zvito potuhnjeno izjavo nasproti interviewerja „Slov. Naroda“ celo potrjeval proti meni izražene infamnosti? Ali visoki gospod v istini več pojma nima o moralni dostojnosti? Saj ni nihče zahteval, da morda objavi po § 19 stvarni popravek ter ga pošlje odgovornemu uredniku „Slov. Naroda“, političnemu njegovemu robu dr. Ivan Tavčarju, češ, ni res, Šuklje se ni nikdar kot žongler, kot „Hochstapler“ prikradel med osrovatleje dolenjske železnice, temveč pošteno se je trudil z menoj vred pod skupno firmo! Tega nihče ni terjalo od barona Schwegla. Tudi tega ne, da bi v „Slovenca“ ali v kakem nemškem listu — in g. baron kot škratni predsednik delniških društev ima le preobilo osebnega stika z nemško žurnalistiko — priobčil kako izjavo meni v prilogi. Ali finejši takt, da ne govorim o kavalirski rahlečutosti, bi bil moral napotiti poglavarja kranjskih kavalirjev, da naslovi na nekdanjega tovariša kratko zasebno pismo. Drugega ni trebalo, nego da v tem pismu ponovi besede, katere je čitati v dopisu upravnega sveta Dolenjskih železnic z dne 4. nov. 1896, v kojem se jemlje na znanje moj izstop „unter allseitiger Anerkennung der besonderen Verdienste, welche sich Euer Hochwölgeborenum das Zustandekommen des Unternehmens der Unterkrainer Bahnen sowie durch die von umfassender Sachkenntnis getragene Mitwirkung an den Aufgaben des Verwaltungsrates erworben haben“... Ta dopis nosi na prvem mestu ime in podpis njega ekselence. Golo sklicevanje na to uradno svedočbo bi zadoštovalo v tem pisemcu in izrecno pooblastilo, da se ga smem posluževati, ako se mi vidi potrebno, tudi nasproti javnosti.

Tako bi, postalo pravi javnosti, tako in nič drugače bi bil ravnal tudi solidni trgovec nasproti kompagnonu, s katerim je svoje dni uspešno se družil, akopram je bila trgovska trdka zasnovana le začasno. In gotovo bi bil imel prevzvišenost na Rečici ta dobiček, da bi moj popis o rojstvu dolenjske železnice bil sicer nič manj resničen, pač pa vsekakor manj natančen in popoln, nego ga nameravam spisati v današnjih razmerah.

Kljub temu pa drage volje priznam, da je prave veselje bilo, delati z novim predsednikom železničnega konzorcija. Med nama vladalo je v vseh stvareh zadevajočih našo železnico najintimnejše soglasje in naježja solidarnost. Po vseh prizadetih ministrstvih in uradib, — upoštevati je bilo pred vsem trgovsko in finančno ministrstvo — izjavila sva, da kar se enemu izmed naju povč velja tudi drugemu. Izborna sva bila poučena o

vsakokratnem hipnem položaju naše zadeve; radi tega se nič ni moglo zavleči, ker sva nemudoma podrezala pri najmanjšem zastanku. Silnim zadovoljstvom sem naposled prejel od prijateljske strani veselo novico, da je vladna predloga, katero sem uže poznal po njeni vsebini, ugodno rešena v ministrskem svetu. Še tisto popoldne stopim v državni zbornici k finančnemu ministru Dunajewskemu, da se mu zahvalim. Saj sem ga bil le prevečkrat nadlegoval s svojo trdovratnostjo in sitnostjo, a takrat se mi namuzne rekoč: „Kolikokrat sem Vam dejal, da privolim, kedar to dopuste finance. Sedaj je prišel čas, Vi vidite, da sem mož - beseda.“

Ali predno se je zbornici izročila vladna predloga o dolenjski železnici, moral sem še prevzeti jako hudo in težavno delo. Država je sicer hotela prispevati k zgradbeni glavnici 25 milijona gld. v glavninskih delnicah, toda le s pogojem, da interesentje — in sicer nevšteviš deželo — prevzemó v isti obliki izdatni znesek 600.000 gld. A tu se sodili merodajni gospodje, da ne zadostuje predpisati ta prispevek zgolj potom zakona. Prej so hoteli imeti pravomočne podpise interesentov, stoprav potem naj pride načrt zakona kot vladna predloga pred državni zbor. Baron Schwegel je izposloval pri trebovski družbi in pri kranjski hranilnici lepe doneske po 100.000 gld. Meni pa se je poverila nič manj lahka, a gotovo mnogokrat napornejša naloga, prepotovati prizadete kraje, tam razvneti in urediti energično agitacijo in več nego 300.000 gld. gotovega denarja spraviti skupaj v glavninskih delnicah iz zapuščenih krajev, katere smo v deželnozbornem narrečju uže vajari bili nazvati kolektivnim naslovom: Siromašna Dolenjska!

Na Kamnu, oktobra 1905.

Fr. Šuklje.

Nemiri in upor v Rusiji. Gorki proti židom.

Peterburg, 13. novembra. Novi list Maksima Gorkoga je zavzel antisemitično stališče in priobčuje hujskajoče članke proti judom.

Sienkiewicz Poljakom.

Ob priliki impozantne nacionalne manifestacije, ki so jo priredili Poljaki v Varšavi, je govoril Sienkiewicz na vprašanje Mickiewiczovega spomenika sledeče: „Bratje! Tekom let, po bivanju v jetništvu in verigah, po tolikih prestanih grenkosti in muhah je vstal dan, ko plastolajo nad našimi glavami zastave z dragim belim orlom, ki je bil vedno simbol ljubezni, tolerance, pravice in prostosti in bo ostal do konca dni. Resnica! Razliva se jutranje zarje zlato po gorah in čakamo, davstane solnce s svojo kraljevsko močjo. Ali misliti je treba, da prestost ki daje pravice, nalaga tudi dolžnosti. In to je v teh časih naša prva dolžnost! Moj poljski narod! Tvoja bodočnost leži v tvoji roki, ali ne pozabi nikoli, da prostost s trpljenjem kupljena, se utrdi in obdrži s trudom. Poljski moj narod! S svojo pridnostjo zidaj zopet svoj ljubidom, ki je bil razpadel v časih težkih nesreč. Zapiši nad svoje duri besede, ki so v naša srca zakopane: Jeszcze Polska nie zginęła. Živel poljski na-

rod! Živela bratska ljubezen! Živelo delo! Živela Poljska!

Delavsko gibanje v Peterburgu.

Odbor delavskih odposlancev peterburškega delavstva je sklenil od 13. t. m. dalje v vseh peterburških tovarnah po revolucionarni poti vpeljati osemurni delavnik in da zmanjšanje delavnega časa ne sme vplivati na plače.

Avtonomija za Rusko Poljsko.

Iz Peterburga poročajo listu „Vossische Zeitung“: Ruska Poljska dobi avtonomije z deželnim zborom. Ces. namestnik postane dosedanji poslanik v Londonu grof Benckendorff. Ruski Poljakom prijazni listi svare Poljake pred kako vstajo, češ, da bi jim to le škodovalo.

Nova politična stranka.

Moskva, 12. nov. Snuje se pod vodstvom Guckova in Sipova nova politična stranka, ki stremi za tem, da se v manifestu podane svobode uveljavijo. Stranka se hoče pridružiti Witteju.

Se nekaj nemirov.

V Novi Kiliji se bili v nedeljo krvavi nemiri. Več rodbin je pobegnilo na Rumunsko. V Reni so bili tudi nemiri. Iz južne Rusije prebivalstvo beži. Vsi vlaki, ki pridejo v Lvov, imajo radi tega večurne zamude. Iz Kišeneva prihaja vest, da je bil pri zadnjih bojih v Peterburgu vodja antisemitov Kruševan ubit.

Vojaške reforme.

Aktivna vojaška služba na Ruskem se skróci za eno leto. Zboljša se tudi vojakom hrana.

Svečenik Gapon se povrne v Rusijo.

„Gazeta“ poroča, da se svečenik Gapon povrne v Rusijo. — Kakor znano, je Gapon po krivavih dogodkih, ki so se meseca januarja t. l. vršili v Peterburgu, in katerih je kakor vodja delavcev igral važno vlogo, bežal iz Rusije, da se izogne aretovanju. Od tega časa je bival v Svici in na Francoskem, v zadnjih časih pa v Londonu, kjer je deloval za revolucionarno propagando v Rusiji. Vsled amnestije se zamore vrniti v Rusijo.

Vojaštvo streljalo v Varšavi na jude.

V soboto zvečer se je zbralo več judov na Ostrovskega cesti, ker so mislili, da jih napadejo antisemiti. Vojaštvo je razkropilo jude s silo. Oldalo je na jude tudi salvo. Ubitih je bilo 9 judov.

Vlada opravičuje vojno stanje na Poljskem.

Ruska vlada je izdala izjavo, ki opravičuje vojno stanje na Ruskem Poljskem. Vlada izjavlja, da so odpravljeni vsi izjemni zakoni po carjevem ukaz z dne 25. dec. 1904. Poljsko ljudstvo je zato postalo enakopravno z Rusi. Poljaki imajo pravico voliti v gosudarstvenno duma in so svobodni državljani. A poljski politiki zahtevajo popolno avtonomijo Poljske, ki bi bila slična samostojnemu poljskemu kraljestvu. Odpravljajo tudi samovoljno ruščino kot državni jezik in delavske kakor tudi kmečke čete ropajo. Ruska vlada noče pripustiti, da bi se delila država. Načrti in delovanje agitatorjev je prisililo vlado, da toliko časa Poljska nima pravic do novih svobodščin, dokler se dežela ne pomiri in prebivalstvo ne bo sledilo agitatorjem. Ta korak ruske vlade je vreden, da ga obžalujemo. Na tak način ne pride nikdar do zboljšanja med Poljaki in Rusi.

Tatvina.

V Peterburgu je bilo ukradeno iz smodnišnice št. 31 600 funtov smodnika.

V provincijah.

Položaj v provincijah se še ni nič izboljšal. Posebno v južni Rusiji še trajajo nemiri. V Tiraspolu so bili v nedeljo

veliki protižidovski nemiri. Ubitih in ranjenih je bilo mnogo oseb. Vojaštvo ni posredovalo.

Klanje v Revalu.

„Standard“ poroča iz Revala, da se je na javnem trgu vršil shod, ki se je krvavo končal. Več tisoč meščanov se je združilo k debati o političnem položaju. Prihitevi kazaki so začeli najprvo streljati potem so se pa navalili na množico. 500 oseb je bilo na mestu ubitih, med temi mnogo žensk.

V Odesi.

Nekateri častniki so podali v odeskkih listih izjavo, da so jim predstojniki prepredili njihova prizadevanja, zadušiti nemire in nastopiti v varstvo meščanov.

„Berliner Tagblatt“ priobčuje pismo 3 nemških državljanih iz Odeše, ki pripovedujejo, da se zadnje nedeljo v oktobru peljali v kočiji obiskat nekega prijatelja. Kazaki so obkolili kočijo in jim vzeli vse dragocenosti. Ko so zasledovali nekega kazaka, so jih drugi pretepli z biči in puškimi kopiti. Pritožba ni imela uspeha, še celo slabo bi se jim bilo kmalo godilo.

Volitve v državno dumo.

Witte je, kakor poroča „Standard“, sklenil, odgovoriti volitve v dumo, dokler niso izdelani zakoni o volilni pravici. To baje kaže, da vlada želi ustreči željam reformne stranke.

Witte.

Witteju se bo menda posrečilo pomiriti ljudstvo. Te dni so pričakovali v Peterburgu velikega poboja judov, a Wittejeve odredbe se vse preprečile. Vseeno pa je bežalo mnogo judov iz mesta. Pravijo, da šteje takozvana „črna četa“ 27 000 mož. Ti so izpovedali, da ne bodo morili same judov, ampak tudi dijake in dijakinje. Po cestnih oglih so pribiti lepaki. Ljudstvo se pripravljalo na odpor proti „črni četi“. Za Wittejevo življenje so v velikih skrbih. Iz strahu pred reakcionarci je zastražen od tajnih policistov. Njegova hrana se vedno kemično preiskuje.

Na dvoru.

Na ruskem dvoru je vse zelo potrto. Car izgleda slabo, je bled in molčeč. Na sprejemih ne nagovori nikogar, a prej je to vedno storil. Oa upa na lepšo bodočnost, ostali dvor pa ne. Sicer so pa na dvoru o vseh dogodkih slabo obveščeni.

Odpor železničarjev končan.

Včeraj so sklenili zastopniki železničarjev, da prenehajo železničarji izvrševati službo po predpisih. To vest je dobil „Slovenec“ že takoj po 5. uri včeraj zvečer, ter jo hitro naznanil v svojem izloženem oknu in po tukajšnjih železniških postajah. Pogoji so, da reši vlada one zahteve, ki še niso rešene, v dveh letih v sporazumu z uslužbenci in vpliva na zasebne železnice, da izpolnijo zahteve železničarjev. Posvetovanja so trajala včeraj malone celi dan. Končni uspeh je bil: naj se konča odpor železničarjev. O tem sklepu so obvestili pooblaščenca železničarjev takoj svoja društva. Danes se višje še pogajanja z ravnateljstvi zasebnih železnic ki bodo brez dvojbe uspešna. **Izvrševalni odbor železničarjev je sklenil, da obvesti železničarje na vseh progah, naj danes prično ob šesti uri zjutraj izvrševati službo po stari navadi.** V zadevi odpora železničarjev je posredoval tudi dr. Lueger, kakor smo včeraj poročali. Posredoval je za železničarje vsled prošnje „Prometne zveze“. Seveda dr. Lueger ni vedel, da bi bil moral imeti za posredovanje tudi dovoljenje socialnih demokratičnih voditeljev Tomschika in dr. Luegerju so priznali takoj velike ugodnosti, no to pa gospod „voditeljem“ seveda ni bilo všeč in pod predsedništvom dr. Ellenbogna so izjavili, da se zgražajo vsled Luegerjevega nastopa, ki je ravnal po njihovem mnenju zahrbtno. Politične razsodnosti ta sklep ne kaže. V boju išče vsaka stranka zaveznikov in mora biti hvaležna, če nastopi kedo za njene koristi. A so ljudje, ki iščejo le prilike, da ribarijo v kalnem. In to se je zgodilo tudi ob tej priliki. O Luegerju so lagali, da ga ni nihče pooblastil, da posreduje za železničarje, a pooblastili so ga v „Prometni zvezi“ organizirani železničarji. In če bi tudi ne bil od železničarjev pooblaščen, saj kot župan in voditelj politične stranke ima pač pravico, da nastopi tudi za koristi železničarjev, naj je že to raznim Ellenbognom in Tomschekom všeč ali ne.

Zasedanje deželni zborov.

Zgornjeavstrijski deželni zbor je pozval vlado, naj uvede dveletno vojaško službo.

Tirolski deželni zbor. Tirolski deželni zbor je v svoji sobotni seji odobril sledeča načela, po katerih naj se izpremeni deželni volilni red. V vseh kurijah vpelje direktne volitve. Usta-

noviti nameravajo splošno kurijo, v katero velijo sedem poslancev oni, ki stanujejo dve leti v enem kraju. V mestih imajo pravico voliti oni, ki plačajo davka tri krone. Mesta dobijo 4 in kmečke občine 10 novih poslancev. Veleposestvo razdeli v nemški in italijanski volilni okraj. Odklonili so predlog za ustanovitev nove kurije, v katero bi volili le volivci, ki nimajo v drugih kurijah volilne pravice. Vlada je namreč izjavila, da hoče vzdržati način dose dan je splošne kurije.

Koroški deželni zbor je razpravljaval včeraj popravi pliberške ceste. Deželni zbor je pozval dež. predsednika, naj dela za podžavljenje te ceste. Za izredne popravke deželnih cest so dovolili 137.850 kron, „Ribiškemu društvu“ pa 600 kron. Končno so sklenili, naj se vrše shodi občinskih načelnikov največ 6krat na leto. Odobrili so tudi predlog barona Aichelburga, da naroči dež. vlada duhovnikom, naj redno vsak mesec poročajo občinam o izpremembah v matrikah, kakor tudi, da na zahtevo občin nadzoruje orežništvo plese.

Za splošno in enako volilno pravico.

Cernovice, 13. nov. Sinoči je bil tu velik shod za splošno in enako volilno pravico z demonstracijami.

V Trebiču sta bila v nedeljo dva večja shoda za splošno volilno pravico. Po shodu so priredili delavci izprevid

V Opavi so priredili češki socialisti v nedeljo shod za splošno in enako volilno pravico, po shodu pa po mestu obhod.

V Pragi so imeli v nedeljo socialno-demokratični zaupniki zaupni shod o pravicah za politično stavko ob otvoritvi državnega zbora. Predlagali so tudi, da delavstvo bojkotira erarične tabočne izdelke in prisili državo na ta način, da vpelje splošno volilno pravico.

Kriza na Ogrskem.

Pri izgredih v Pečuhu je bilo ranjenih 40 oseb, izmed katerih je eden umrl. Policija je aretovala 38 socialistov.

Stari in novi dissidenti se nameravajo združiti.

Med poslanci koalicije se razširjene govorice, da namerava odstopiti Fejervary.

Protimažarski izgredi v Zagrebu.

V Zagrebu prirejajo dijaki že več dnijsk večer protimažarske demonstracije. Tudi zagrebškemu županu so priredili mačjo geđbo. Zadnje dni pa prirejajo demonstracije proti onim poslancem, ki so za združitev z Ogrsko. Pobili so jim okna. Med policijo in dijaki je bilo več krvavih spopadov. Zlasti so bile hude demonstracije preteklo soboto in nedeljo zvečer. V nedeljo zvečer so se zbirali demonstranti na Preradovičevem trgu. Policija in orožništvo so patrolirali po mestu. Na Jelačićevem trgu in na vega lu Mesarskih ulic je bilo pripravljeno vojaštvo. Policija je izdala oklice, da morajo zapreti hišna vrata ob 7. uri, gostilne ob 9. uri in kavarne ob enajstih zvečer. Zaprto je tudi vseučilišče.

Protinemški izgred v Pragi.

Nemški listi poročajo, da so Cehi napadli v nedeljo neko praško nemško gostilno, v kateri je bilo največ vojakov. Na potu v vojašnico so pretepli do krvi nekega podčasnika. V gostilni so pobili vsa okna s kamni in razbili pohištvo, ki so je pometali na ceste. Če le ni bil navadni pretep pijancev, ki so ga resnicoljubni nemški časnikarji izpremenili v protinemški izgred?

Portugalski kralj na potovanju.

Kakor poročajo iz Berolina, odpotuje portugalski kralj danes iz Lizbone v Pariz, od tod se potem poda v Berlin in na Dunaj.

Kitajska in evropske čete.

Nemčija je odpoklicala svoje čete, ki jih je imela na Kitajskem. Pariški listi sodijo, da odpokliče svoje čete s Kitajskega vse velevlasti, ker je v nebeškem kraljestvu mirno.

Cesar Viljem vojaškim novincem.

Dne 12. t. m. je cesar Viljem ob navzočnosti španskega kralja v Potsdamu vojaškim novincem svoje garde ob zaprisegi govoril sledeče: Tu vidite oltar in na njem križ, simbol vseh kristjanov. Danes ste prisegli kot vojaki zvestobo svoji zastavi in želim ter upam, da se tega tudi vedno spominjate. V tem trenutku imam pred očmi znamenito epizodo. Ko je avstrijski cesar Leopold eddal nadpoveljstvo nad svojo vojsko slavnemu princu Evgeniu in mu dal maršalsko palico, zagrabil je princ Evgen križ, ga dvignil kvišku in dejal: „Ta bodi naš generalissimus!“

Takega mišljenja pričakujem tudi od vas. Hočem imeti v svoji armadi pobožnih in hrabrih vojakov. Vi imate prednost, da bode te služili v vrstah moje garde v Potsdamu, kjer vas vedno opominja spomin na velikega vojaškega kralja in slavnega zgodovinskega Prusije.“ Cesar je govoril krepko in z odločnim povdarkom. Slednjič je zaklical „Hoch“ navzočemu španskemu kralju.

Demonstracija rusinskih dijakov.

L v o v. Rusinski dijaki so priredili demonstracijo proti slavnosti 250 letnice odkar je bil Lvov oproščen kazakov. Na policijo so metali kamne. Policija je demonstrante razpodela.

Črnogorski knez v Rimu.

Cetinje. Knez Nikola pojde v kratkem v Rim zahvalit se za podarjene topove in iskati pomoči proti Avstriji in Rusiji.

Velevlasti proti Turčiji.

Velevlasti nameravajo poslati svoje združeno brodogojstvo proti Turčiji. Pred vsem namerava brodogojstvo ob otokih Mytilene, Lemnos in Tenedos, ki leže pred Dardanelami. Določeno še ni, če izkrcijo velevlasti tudi vojaštvo. Včeraj so vročili poslaniki velevlasti sultanu ultimatum.

Meščanski kralj.

Srbski kralj Peter se je odločil pozvati k sebi v dvor vsaki ponedeljek in petek 30 do 40 odličnih meščanov in uradnikov, da se na ta način osebno z njimi spozna in da se po njih obvesti o resničnem položaju naroda.

Izprememba v francoskem vojnem ministrstvu.

Odstopil je francoski vojni minister Bertheaux, njegov naslednik postane minister za notranje stvari Etienne

Bertheaux je moral odstopiti, ker je natiroma podpiral na agitacijo proti armadi. Zmerni republikanci pa niso bili zadovoljni, da izroči vlada armado socialistom in začeli so nasprotovati Rouvierju, ki se je za enkrat še rešil z zloglasno ločitvijo cerkve od države. Odstopiti je pa moral Bertheaux, ki so ga imeli zmerni republikanci najbolj na piki.

Posledice nemirov na Japonskem. — Približanje Rusije in Japonske.

Na Japonskem so zaprli bivšega predsednika državnega zbora Yeno, poslanca Otaka in dva druga politika. Dolže jih, da se udeležili zadnjih nemirov.

O Yonu se znan, da je govoril na shodih, pri katerih so obsojali mirovne pogodbo z Rusijo. Ameriške Zedinjene države nameravajo pevišati tokijsko poslanstvo v zastopstvo. Togo obišče z japonskim brodogojjem koncem marca Angleško.

„Kokumin“ poroča, da namerava ruski car odposlati na Japonsko velikega kneza Aleksandra Mihajloviča, japonski cesar pa namerava odposlati na Rusko nekega japonskega princa Vladarja hočeta na ta način zblizati obe državi.

Položaj v Madridu.

Madrid. Vsa vseučilišča so odprta, ker je stavka vseučiliščnikov končana.

Deželni zbor kranjski.

(Seja dne 14. novembra.)

Dež. glavar otvori ob pol 11. sejo. Zapisnik čita zapisnik slovenski.

Odseki pri delu.

Dr. Susteršič se oglasi k besedi in pravi, da je tretja točka dnevnega reda utemeljevanje nujnih predlogov, ki pa nikdar ne tvorijo dnevnega reda, ampak se morajo obravnavati pred dnevnim redom. Mi se bomo zavarovali pred navado, da bi nujni predlogi tvorili točko dnevnega reda; drugič naj se to ne zgodi.

Dalje se govornik pritožuje, da še do danes ni bil predložen proračun za l. 1906. Vazne predloge imamo sklepati, a podlage proračuna še vedno ni. Zakaj proračun še do danes ni bil predložen, dasi se bliža zasedanje že koncu?

Vrsta nujnih predlogov leži še pred dnevnim redom. Stavi nasvet, da bi se vse predloge, ki so na dnevnem redu današnje seje, odkazale dotičnim pristojnim odsekom. To je važno, ker je rešiti nekatere nujne zahteve: o suševanju ljubljanskega barja, ki naj se reši še v tem zasedanju deželnega zbora, potem prošnje raznih cestnih odborov i. t. d. Stavlja ta nasvet, dasi se zaveda, da je v nasprotju z določili poslovnega reda, ki se pa lahko izvrši, če se s tem strinjajo vse stranke.

Deželni glavar pravi, da je glede nujnih predlogov bilo zgoraj grajano doslej običajno, da pa nima drugega pomena in se v bodoče to lahko opusti. Kar se tiče dež. proračuna, je treba, da so vsi drugi proračuni prej izdelani in rešeni, radi nekaterih stavb v bolnici i. t. d. se je poročilo zakas-

nilo. Sedaj se bo proračun tiskal in predložil. Glede izročitve točk dnevnega reda odsekoma, se mora vsa zbornica izreči. Nujna je tudi točka volitev dež. odbornika iz kurije veleposestva, nujna je točka glede volitev članov dež. zbora v pridobninsko in prizivno komisije o osebni dohodnini. Ti točki ne spadata v odsek; naj se torej takej ali v eni prihodnjih sej izvršita.

Ker nihče ne ugovarja je dr. Susteršičev nasvet bil sprejet.

Dr. Susteršič predlaga, naj se takej ali koncem seje voli upravni odsek, verifikacijski odsek in odsek za letno poročilo.

Deželni glavar določi, da se volitev teh odsekov vrši koncem seje.

Zapisnikar čita došle petcije med katerimi je tudi prošnja „Glasbene Matice“ za podporo; za zgradbo kapele na Studencu i. t. d.

Deželni odbor je predložil prošnjo uslužbencev prisilne delavnice za zboljšanje njihovega reš. bednega položaja.

Dr. Krek je vložil prošnjo šolskega sveta v Harijah za podporo k šolski zgradbi.

Dr. Žitnik je vložil prošnjo gospodarskega odbora St. Peter na Krasu za znižanje razdelbenih stroškov in podaljšanje obrokov.

Poslanec Hribar je vložil prošnje, naj dežela prispeva za načrt belokranjske železnice — Poleg tega je bilo vloženi še mnogo prošenj občin in raznih duštev.

Poslanec Drobnič je vložil prošnjo občine Bloke za pomnožitev tehnikov za razdelbo skupnih pašnikov.

Schwegel bolan?

Deželni glavar naznani, da je poslanec baron Schwegel vsled bolezni zadržan udeležiti se današnje seje.

Katoliško-narodni poslanci za krošnjarje.

Dr. Susteršič utemeljuje predlog poslancev dr. Susteršiča, Jakliča, Povšeta:

Deželni zbor naj sklene:

1. Deželnemu odboru se prepoveduje pobirati deželno doklado od krošnjarske pridobnine.

2. Deželnemu odboru se ukazuje, da krošnjarjem vrne deželno doklado, ki so jo vplačali od 1. januarja 1903 dalje od krošnjarske pridobnine.

3. Deželnemu odboru se nalaga, vse potrebno ukreniti, da se razbremenijo pravi krošnjarji tudi od vseh drugih avtonomnih doklad; v ta namen naj deželni odbor predloži v najkrajšem času zbornici potrebne predloge.

Med drugim omeni dr. Susteršič:

V državnem zboru je posl. Suklje podal žalostno, a povsem resnično poročilo o bedi in revščini na Dolenjskem. In med najrevnejše kraje spadajo gotovo kočevske občine in sosedni kraji v črnomeljškem in novomeškem okraju. Zato se ti revni kraji dobili od cesarja že pred davnimi leti privilegij ali posebno pravico krošnjarstva, s katerim si omogočijo obstanek na svoji rodni zemlji. To krošnjarstvo ne škodi trgovcem. Ribičar n. pr. s suho robo je povsed drag gost. Tudi kočevsko krošnjarstvo z južnim sadjem ne dela konkurence dotičnim trgovcem. Pač pa vsak prihranek naših krošnjarjev koristi deželi in kmetijstvu.

Veliko otežkočenje domačega obrta povzroča naraščanje izseljevanja v Ameriko. Navaja občine z 2700 prebivalci, od katerih jih je 1000 v Ameriki. To je škoda za celo kranjsko deželo. Slednjič bomo stali namestu pred cvetočimi vasmí; pred razvalinami.

Vobče pričakujemo od novega krošnjarskega zakona zboljšanja, v zadevi našega nujnega predloga pa more pomagati le dež. zbor. Z dopisom dne 17. septembra 1903 je finančna direkcija vprašala dež. odbor, kako stališče zavzema dež. odbor napram nameni pobirati od krošnjarske pridobnine dež. naklade. Dež. odbor je odgovoril pritrdilno.

Pobiranje teh doklad pa ni malenkost, ker je hudo obremenilo krošnjarstvo, kajti krošnjar je moral kar plačati po 10 in več goldinarjev. Posledice so bile katastrofalne, — mnogi sploh niso hoteli več krošnjariti in so se izselili. Krošnjar si mora pri krajcarjih zaslužiti svoj dobiček in povišanje bremena za par goldinarjev ga težko zadene, finančni efekt je pa minimalen za deželo.

Krošnjarska pridobnina je znašala na Kranjskem navadno 20.000 kron na leto, od l. 1904. dalje pa znaša le še nekaj nad 17.000 kron, doklada od dežele pa znaša — 6681 kron, za l. 1905 je krošnjarska pridobnina proračunana na 10.000 kron, za l. 1906 pa niti tega zneska ne bo več dosegla. Za deželo se gre torej za malenkosten znesek. Dežela naj se odpove tej vsoti v korist krajem, v katerih se to breme zelo pozna in jim bo razbremenitev od tega davka v veliko korist.

Dnevne novice.

Shod zaupnikov katoliško-narodne stranke bo dne 27. nov. ob 9. uri dopoldne v Ljubljani. Gospodje, ki na zadnje okrožnico še niso odgovorili, naj to store takoj in pošljejo zapiske g. dr. E. L. a m p e t u, stelnemu vikarju v Ljubljani. Vstop bo dovoljen le z vstopnico. Na shodu bodo poročali gg. poslanci o delovanju stranke v zadnji triletni dobi, volil se bo nov načelnik in novo vodstvo stranke za prihodnja tri leta. Stevilo povabljenih zaupnikov bo znašalo več tisočev. Če kak zaupnik, ki se želi shoda udeležiti, ne bi dobil vstopnice do 21. t. m., naj to takoj naznani na naslov dr. E. L. a m p e v Ljubljani, ki mu bo vse preskrbel!

Iz kluba katoliško-narodnih poslancev. V današnji seji je klub sklenil, da ne vložijo nobenega nujnega predloga, dokler se ne reši poročilo ustavnega odseka o splošni in enaki volilni pravici. **Za Plantanov konsorcij.** Da bi zmešali v političnem oziru Belokranjce, sta zasnovala Plantan in Hribar kompanijo pod imenom konzorcija za belokranjsko železnico. Ta konzorcij je jel živeti danes dopoldne, ko je Hribar v imenu tega konzorcija, čegar član je sam, predlagal, naj se mu da borih 10000 K. Krasna misel! Morda naj se tudi Plantanovi agitacijski stroški plačajo iz deželnega zaklada. — Edino, kar bi se moglo dovoliti, bi bilo to, da se iz deželnih sredstev kupi Plantanu in Hribarju politični abecednik.

Zoper slovensko večino. „Slovenec“ je pribil, da se je pokazala pri glasovanju za slovenski zapisnik slovenska večina v kranjskem deželnem zboru. To strašno skeli slovenskonemško zvezo, in zato včeraj dr. Tavčar v „Narodu“ hiti popravljati, da je „Slovenec“ trditev samo „humbag“ in „sleparija“. Ali vam je že tako hitro žal, da ste se enkrat prisiljeni pokazali kot Slovenci? Kako jih vleče nazaj v mehki objem slovenskonemške zveze!

Zadnja sredstva. Brce je dal v „Narod“ neko pismo, ki mu ga je baje pisal l. 1901. ljubljanski škof, in v katerem ga opozarja, da se naj ravna glede cerkvenopolitičnih in družabnih vprašanj po navodilih, ki jih najde v škofijskih listih. Iz tega pisma hoče „Narod“ dokazati, da je „škof absolutni vodja klerikalne stranke“. To so smešni ti liberalci! Ako si stopita nasproti stranki, od katerih ima ena geslo „Proč od Rima“, druga pa je sprejela v svoj program krščanska načela, ali ni dolžnost vsakega duhovnika, da stoji na tej strani, ne pa na oni? Žalostno, da mora Brce to škof v posebnem pismu razlagati. Tega pa, kar išče „Narod“, v škofovem pismu ni: Škof glede taktike in čiste političnih vprašanj ni vezal prav nič ljudskih zastopnikov, ki so iz lastne sile v zbornici premagali liberalno stranko. — Strahevito neumnost kažejo liberalci, ki ne vedo čisto nič drugega odgovoriti na svoje poraze v deželnih zbornici, kakor da polnijo predale svojih listov z napadi na škofa, ki se niti ne udeležuje deželnozborskih razprav, dasi ima pravico za to. To pisarjenje kaže le, da so liberalci postali politično popolnoma inferorni, da nimajo proti krepki ljudski stranki v zbornici nobenih razlogov več. Liberalna stranka je padla tako nizko, da se hoče rešiti zdaj same še s sramotilnimi pamphleti in karikaturami, a tudi to sredstvo ji ne bo pomagalo. Brce lahko pove svojemu mežnarju, da ne bo nič opravil.

Na naslov sl. c. kr. glavnega nadzorstva avstrijskih železnic. Na progi južne železnice med Trstom in Mariborom imamo še vedno večina uslužbencev malo umljiva, ali celo neumljiva samonemška službena navodila (Instruktionen). Toda nemški jezik ni deželni in ne v rabi. Najlepše je pa še, da mnogo pomožnega osebja niti nemški čitati ne zna! Kako naj še le umeje? Naše življenje je tako pravijo — z jedno nogo v grobu, z drugo pa v kriminalu. — Gospoda — mi to drugo

Dež. odbor je zadnja leta pobiral te naklade tudi na podlagi cesarskega naknadnega privoljenja za pobiranje dež. doklade. To privoljenje se je pa glasilo, da se sme pobirati le v obsegu prejšnjih doklad, krošnjariji pa doklad od krošnjarske pridobnine prejniso plačevali, torej brez sklepa deželnega zboru bil deželni odbor zato pobiranje neopravičeno. (Klici pri kat. nar. poslancih: Tako je!)

Kričeče postopanje finančne uprave.

Govornik nadaljuje: Od l. 1903. so se pričele od krošnjarjev pobirati tudi občinske doklade, ne na korist domovinskih občin krošnjarjev, ampak na korist mestne občine kočevske. (Cujmo!) To postopanje v zakonu nima temelja! Zakon je pa več, nego kak izvršitveni predpis. Tu se godi največja krivica revnim kmečkim občinam kočevskim na korist kočevskega mesta. Zato so že vse kočevske kmečke občine peticionirale v korist domovinskih občin. Kočevska občina je od krošnjarjev pobirala tudi konkurenčne doneske za stavbo kočevske mestne cerkve. Kako pridejo do tega kočevske mestne občine? Po krivdi finančne uprave si je mestna občina prisvojila imetje, ki ji ne gre! Tako postopanje finančne uprave bi mogel označiti le z izrazom, ki bi ne bil parlamentaren. Ako že krošnjariji plačujejo posebne obč. doklade, naj so te v korist njihovim domačim občinam, ne pa razumno bogatemu mestu kočevskemu. Stvar je torej nujna in povsem utemeljena. Zato naj zbornica glasuje za nujnost.

Poslanec Jaklič za krošnjarje.

Poslanec Jaklič omenja, da se kraji, kjer prebivajo krošnjariji, najrevnejši kraji naše dežele. Železna potreba jih sili s krošnjo po svetu. Casih ni bilo take konkurence, kako sedaj. Ni bilo konkurence lesnih izdelkov iz Moravske in Češke, kjer so vsled izdelavanja s stroji izdelki ličnejši. — Tudi drugi izdelki imajo veliko konkurenco, kakor tudi številne prodajalnice. Poleg Bele Krajine je največ izseljencev iz teh krajev. Naj se skrbi za bodočnost domačemu krošnjarstvu!

Nujnost predloga katoliško-narodnih poslancev je bila soglasno sprejeta. Predlog je bil odkazan odseku.

Zgradba železnice Trebnje-Mokronog-St. Janž.

Poslanec Povše je nato obširno utemeljeval nujni predlog poslanca Povšeta, Košaka, dr. Schweitzerja, dr. Žitnika in tevarišev:

Uvaževaje, da je deželni zbor že v svoji seji dne 8. marca l. 1897 sklepal in priznal potrebo in korist naprave lokalne železnice, ki bi tekla od Trebnja—Mokronog do Tržišča in od tod segala z dovlačnico do premogovnikov v St. Janžu ter sklenil, da prevzame v pospešitev te železnice glavinskih delnic ter naročil deželnemu odboru, da sme izplačati stroške za presojo načrta in stroškovnika do zneska 2000 gl.; uvaževaje, da je deželni zbor v svoji seji dne 16. maja l. 1899 sklenil zagotoviti za zgradbo te železnice 10% glavnice do najvišjega zneska 100 000 gl., in oziraje se na dejstvo, da je deželni zbor v svoji seji dne 16. julija l. 1901 nujni predlog, katerega je poslanec baron Schweigel v zadevi te železnice stavil, soglasno odobril in sprejel, predlagamo: Deželni zbor skleni:

1. Deželnemu odboru se naroča, da vse izvrši v pospešitev končnih priprav za zgradbo te železnice.

2. Deželni zbor se pooblašča, stopiti v dogovor z lastnikom premogovnika v St. Janžu in če mu ta pravoveljavno poroštvo za garancijo obrestovanja glavinske vsote, potrebne v svrhu zgradbe te železnice zagotovi, da izla v imenu dežele zagotovilo garancije za oni milijon goldinarjev, ki je pri zgradbi doljenjskih železnice preostal, če se ta porabi za zgradbo te železnice.

Govornik naglašja, da bi ta železnica donasla korist ne le dotičnim občinam, ampak tudi deželi sploh, ker bi se pomnožil promet na doljenjski železnici. Tudi radi pridobivanja ondotnega premoga je stvar veljavna. Obžaluje, da niti kranjska dežela niti industrijska družba nista pravočasno pridobili ondotnega premogokopa.

Nujnost je bila sprejeta in predlog odkazan finančnemu odseku.

Za domačo živinorejo.

Poslanec Povše je utemeljeval svoj nujni predlog.

1. Deželni zbor skleni najodločnejši ugovor proti odredbi državne vlade, ki dopušča, da prihaja z Italije, ki je okužena s prašičjo kugo, v našo državo uvoz prašičev, ter zahteva, da se temu uvozu zopet zapro naše meje.

2. Deželni zbor nujno prosi, da se pod nikakimi pogoji ne odpravi dosedanja mejna zaprtina proti živini iz Rusije in balkanskih držav ter da državna vlada skrbno štiti pri

sklepanju trgovinskih pogodb našo živinorejo, to najvažnejšo panogo našega kmetijskega gospodarstva.

3. Državna vlada se prosi, da z zdatnimi državnimi podporami pospešuje razvoj in napredek vseh vrst naše živinoreje tako, da bo domača živinoreja kar najbolje zmožna oskrbovati ves domači mesni trg in tudi še znaten del razpolagati za izvoz.

Obširni predlog smo že priobčili v „Slovenec“, k zanimivemu utemeljevanju se pa še tekom dni povrnemo. Posebno je gosposod poslanec opozarjal na nevarnost, ki preti vsled nezadostnega veterinarskega nadzorstva, kakešno imajo v Rusiji in drugod.

Graf Margheri izjavlja imenom veleposelnikov, da bodo glasovali za nujnost in tudi za meritum.

Posl. Hribar izjavlja, da bodo oni in njegovi tovariši glasovali za nujnost, kako bodo glasovali v končni razpravi, pa še ne ve. On meni, da je predlog nevarnem mestom. Sicer so pa mesta le v tem slučaju za odprte meje proti Rusiji in Rumuniji, ako dobe dovolj garancij za veterinarsko nadzorstvo. Ker pa tega ne morejo dobiti od Rusije in Rumunije, bi to bilo mogoče od naše strani. Mesta so se izrekla, da bi mogle biti klavnice na meji. (Povše: Slučaj iz Srbije! Ondi so bili naši veterinarji ob meji, pa je bilo na tisoče škodel!) Govornik pravi, da so mesarji le vsled previsoke cene živine primorani meso dražje prodajati. (Ugovori.) Zastopniki mest se morajo potegovati za tako uredbo, da bodo cene mesa cenejše. Ljubljana bo hodila pri vsem tem srednjo pot.

Posl. Povše se zahvaljuje, da zastopnik Ljubljane ne odklanja nujnosti. Hribar pravi, da se z naredbami veterinarjev zabrani okuženje avstrijske živine. Mi imamo pogodbo s Srbijo, in v pogodbi se je določilo, kako mora biti veterinarska policija urejena. In vendar smo dobili od ondi prašičjo kugo, ki je Avstrije že oškodovala za najmanj 50 milijonov. Naj naša država napravi tako oster zakon za ogled uvoza mesa, kakor ga ima Nemčija! Iz v o z naše živine velja sedaj že nad eno milijardo in s pomočjo vlade bomo pač tudi dobro preskrbeli meščane. Ne pozabite, kako so dandanes stroški kmetovalca. (Cujtel!) Ob času žetve so plačevali na dan kmetje v ljubljanski okolici 1 gld. 25 kr. in petkrat hrano na dan. Skrbite v Ljubljani, da se bo aprovizacija mesta redno vršila! V Moravah se seče izvršno meso po 50 krajcarjev kilo, v Ljubljani pa po 90 krajcarjev. Kje pa je vzrok za tako diferenco? Pojasnite to! Iz Češke in Moravske prihajajo k nam trgovci po živino, ker jo tu dobe časih za slepo ceno! In reveži bi bili kmetje če bi bili izročeni samo domačim mesarjem! Tudi kmeti davki pomagajo k dež. financem in propad kmeta pomeni propad drugih. (Ožebravanje)

Nujnost predloga je bila soglasno sprejeta. Predlog je odkazan odseku. Poslanec Hribar niti ni pojasnil vzroka velike difference med ceno mesa v Ljubljani in drugod!

Cestne zadeve.

Poslanec dr. Schweitzer utemeljuje nujni predloga:

Deželnemu odboru se naroča, da prične leta 1906 z gradnjo okrajne ceste, vodeče od Smihela pri Žužemberku na deželno cesto v Žužemberk.

Deželnemu odboru se naroča, da ukrene vse potrebno, da se povzdigne tekom leta 1906 občinsko cesto, vodečo iz Trebelnega skozi Ormoško vas v Lukovnik in Nemško vas, v okrajno cesto.

Nujnost obeh predlogov je bila sprejeta, predloga sta odkazana odseku.

Razni predlogi.

Poslanec Pfeifer je umaknil predlog o belokranjski železnici kot nujni predlog ter ga spremenil v samostalni predlog.

Poslanec Božič je utemeljeval svoj nujni predlog, naj se da občini Vrhopolje za zgradbo šole deželno podpora.

Dr. Krek pravi, da bo kat. narodna stranka glasovala za nujnost tega predloga, da pa bo v finančnem odseku dala predlogu splošen značaj, kajti kar velja za eno občino, naj velja tudi za druge. (Klici: Tako je.) Omenja Hribar, ki ima 25.000 kron stroškov. Tudi ta občina in druge zaslužijo podpore.

Nujnost je nato obveljala in predlog je bil odkazan fin. odseku.

Železnice.

Hribar je v nujni predlog glede pospeševanja železničnih načrtov se glasi: „Dež. odbor se pooblašča, da iz dež. želez. zaklada k stroškom za napravu splošnih načrtov taci želez. načrtov, katere smatra, da so v prometnem in gospodarskem oziru važni in za izvedbo katerih se ustanove posebni konsorciji, dovoljuje primerne prispevke s pogojem, da se v slučajih, ako pride do izvršitve teh načrtov, povrnejo pri-

spevki dež. želez. zakladu“. Govornik omenja načrte za železnice Ljubljana-Vrhnika-Istrija-Sv. Lucija, Polzela-Kamnik in omenja tudi belokranjsko železnico. Dotičnemu konsorciju naj bi se dalo 10000 K.

Dr. Susteršič izjavlja, da bo kat. narodna stranka glasovala za nujnost, a v meritem oziru ji ne bo mogoče pritrčiti predlogu. Predlog hoče dati dež. odboru neko generalne dovoljenje, da raznim konsorcijem da podpore. Konsorciji se jako hitro napravijo, drugo vprašanje je pa, ali je dotični konsorcij sposoben in če ima jasen projekt. Dež. odboru ne moremo dati takega dovoljenja, da bi delil podpore iz železniškega fonda, — katerega pa skorogotovo že več ni — tistim konsorcijem, ki se mu ravno bolj dopadajo — potem pridemo v položaj, da bo mnogo denarja razdanega raznim konsorcijem, zato pa ne bo imela dežela niti enega kilometra več železnice. Tako se železnice ne grade!

Belokranjska železnica je projekt, pri katerem se mora gledati, da se brez koristi ne zapravi kaj denarja. Ta železnica ima namen napraviti naše doljenjsko železnico za ene prvih prog — gre se za veliki projekt tudi s strateškega stališča, gre se še za več nego je g. župan omenjal.

Župan meni, da se bo šele začelo z delom na podlagi njegovega predloga, jaz pa mu morem povedati: Efektivno se že krepko dela za belokranjsko železnico in kak površnik orak bi ji bil v škodo. Gre se za to, da se zveže Belokrajina ne le z Reko in Ljubljano, ampak da se zasidra tudi Dalmacija k našim enarhiji. Na podlagi svojih informacij pravi govornik, da bi bil popolnoma ven vržen denar, če bi se dajal za to kakemu konsorciju, ker se s tem pečuje drugi kregi, ki jim ni za tako malenkost.

Kar se tiče idrijskega projekta, pravi govornik, da je tako drag, da ga more izpeljati le država. (Hribar: Tako je!) Susteršič: Potem smo pa v tem slučaju edini. Deželi je treba previdno postopati, in se ne smeje deželnemu odboru dajati tako daleko-sežna pooblastila. Naj se izvoli železniški odsek in po njegovih poročilih naj zbornica sklepa, komu dati podpore.

Dež. glavar irjavlja, da že obstoji železniški zaklad. (Dr. Susteršič: Denarja pa di notri!)

Poslanec Pfeifer omenja, da je umaknil svoj nujni predlog in ga stavil kot samostojni predlog, tega bi pa ne storil, ako bi vedel, da bo poslanec Hribar to pozneje omenjal.

Poslanec Pfeifer pravi, da si misli on podaljšanje doljenjske železnice preko Belokrajine kot svetovno progo II. vrste, pri kateri se pa naša dežela obremeniti ne sme.

Poslanec Hribar pravi, da ni za to, da bi se vsakemu navadnemu konsorciju dala podpora. Mnogo je treba za to, da se dotične prege študirajo. Susteršič je stavil glede dež. odbora še obsežnejši predlog, da se dá dež. odboru pooblastilo glede vodovodov. (Susteršič: Glede že izgotovljenih zdravih vodovodnih načrtov!) G. Susteršič je dejal, da se tako železnice ne zidajo. Jaz sem že zidal železnice na Vrhniko. (Susteršič: Precej slaba železnica!) Avstrijska vlada se ne bo nikdar navduševala za progo, ki bi vezala Belokrajino z Reko. (Dr. Susteršič: Ni res. Jaz že vem, kak je položaj!) Za obe železnici govore strateški momenti. Govornik zaupa razsodnosti deželnega odbora.

Posl. Demšar omenja načrt železnice Skofja Loka-Zelezniki. Stavil bo nujni predlog, da se tudi na ta načrt ozira. Posl. Hribar pravi, da je to že v njegovem predlogu obseženo in stvar fin. odseka je, da zavzame stališče.

Posl. Božič omenja vipavske doline, ki se naj tudi priveže prometu.

Nujnost predloga je bila sprejeta, predlog odkazan fin. odseku.

Deželne naklade na poslopja.

Posl. Hribar umakne tozadevni predlog kot nujni predlog in ga bo v prihodnji seji utemeljeval kot samostojni predlog.

Volitve v odseke

so se izvršile koncem seje.

V upravni odsek

so bili izvoljeni: Povše, Demšar, Mejač, dr. Krek, Jaklič, dr. Tavčar, Pirc, Arko Fr., dr. Ferjančič, Lichenberg, Margheri, Schöppel.

V verifikacijski odsek:

Dr. Susteršič, dr. Schweitzer, Arko M., Košak, dr. Ferjančič, dr. Majaron, Rechbach, Wurzbach, Lichtenberg.

V odsek za letno poročilo:

Pfeifer, Dular, Drobnič, Žitnik, dr. Ferjančič, Supančič, dr. Majaron, Galle, Rechbach.

sedaj najodločnejše odrekamo! Z ozirom na vedno rastoči promet, na lastno varnost in varnost potnikov zahtevamo odločno, da sl. c. kr. glavno nadzorstvo avstr. železnic — nemudoma odredi in uvede vsem umevna, vsaj dvojezična, službena navodila! Do odstranitve teh plesnivih razmer pa protestiramo proti vsakemu zvrčanju odgovornosti na nas za nesrečo, ki bi nastala zbog slabega, ali celo nezadostnega poznanja službenih navodil!

— **Zimsko šolo za odrasle kmečke mladeniče so otvorili v Krškem.** Pouk bo vsako nedeljo.

— **Strel na železniškega čuvaja.** Dne 6. t. mes. je ustrelil nekde na železniškega čuvaja Tomaža Zupana pri Kranjski gori na Gorenjskem.

— **Proti demonstracijam v Zagrebu.** V Zagrebu vlada silen strah pred demonstracijami. Mestno glavarstvo je odredilo sledeče: 1. Vse kavarne, gostilnice, pivovarne in restavracije morajo biti točno ob 11. zvečer zaprte, a priproste krčme ob 9. 2. Hišne duri morajo biti po vseh hišah zaprte ob 7. zvečer. 3. Zbiranje ljudi po ulicah se najstrožje prepoveduje. 4. Otroci ne smejo biti čez šeste ure brez nadzorstva na ulici. — Kdor se pregreši zoper te odredbe, bo kaznovan z globo 200 K, oziroma 14 dni zaprt.

— **Za šolo na Prežganjem** je nastavljena kot pom. učiteljica gđ. Antonija Kadunc iz Siške.

— **Za Strossmayerjev spomenik** je dalmaunski dež. zbor votiral 2000 kron.

— **Porotno zasedanje v Celovcu** se prične 28. t. m.

— **Rezerva pod orožje.** Govori se, da bo v najkrajšem času sklicana pod orožje avstrijska rezerva. Če je ta vest resnična — ali je temu vzrok združevanje ljudstva za splošno in enako volivno pravico, ali pa zapletaji v Makedoniji. Upajmo, da se ta vest ne potrdi.

— **Požar** je v Romansu pri Gradiški uničil 6—7 hiš, ki so stale sredi vasi.

— **Poveljnik avstrijske mornarice**, graf Montecuccoli, se poda na potovanje ob dalmatinski obali. Vozil se bo s torpedno križarko „Pelikan“.

— **Medveda je ustrelil** dne 10. novembra č. g. Peter Hauptman iz Starega trga v gozdu nad Danami. Kosmatinec tehtal blizu do tri cente.

— **Iz Leskovca pri Krškem** se nam piše: V ponedeljek dne 20. t. m. se odkrije nagrobni spomenik rajnemu nadučitelju v Vel. Podlegu Ignaciju Rozmanu. Slovesnost se vrši popoldne ob 3. Ker je bil rajni Rozman poznat in priljubljen po celi Kranjski, je pričakovati obile udeležbe pri tej slovesnosti. Spomenik je postavilo pedagogično društvo v Krškem. Več še poročamo.

Ljubljanske novice.

Ij **Shod „Slov. katoliškega delavskega društva“** je bil včeraj zvečer prav dobro obiskan. Prvi govornik dr. Krek je v daljšem govoru podal zgozdovino boja za splošno volivno pravico v deželni zbor. Pojasnil je tudi krivični volivni sistem za državni zbor, ki ga je izumil Schmerling, nemški liberal, da zago-tovi nemškemu liberalcem premoč v Avstriji. Pojasnil je tudi sklep o splošni volivni pravici po preporočnem sistemu v ustavnem odseku za kranjski deželni zbor. Rekel je, da bo treba vsekakor še veliko bojev, predno se uveljavi splošna volivna pravica za deželni zbor, a brezdvoybe bo zmaga la pravična stvar. Ožigosal je takozvani Kan-zelparagraf. O času, ko dobi ljudstvo svo-bodo, jo pa hočejo vzeti enemu stanu, po izjemnem zakonu. Ker se bi morebiti oči-talo, da je poziv na vlado za oktroiranje splošne enake in tajne volivne pravice ab-solutistična zahteva, je treba povedati, da to ni, ker se le zahteva, da popravi vlada krivico, ki jo je storila, ko je 26. febr. varja l. 1861. oktroirala krivični volivni red za drž. zbor. Obrazložil je tudi pro-porčni način volitev. V nadaljnjem svojem govoru je naglašal, da se snide drž. zbor menda 28. t. m. Ob tej priliki se namera-vajo velike stvari. Soc. demokracija je sklenila praznovati ta dan. Potrebno je, da nastopi v delavskih stvarih delav. skupno. Nespametno bi bilo, da se ločimo v tej zadevi. — A kako naj se pri nas to izvrši, o tem ima izključno besede le delavstvo. Kar se naredi, naj se naredi ne ločeno, ampak skupno. Dr. Krek je končal svoj govor sledeče: Mikalo bi me, da bi iz debat v kranjski deželnozbornski zbornici o volivni preosnovi povedal, kar je potrebno. A na napade tovarišev iz zbornice ne bom odgo-varjal. Dobro shranite liste, ki so poročali o boju za splošno volivno pravico v kranj-skem deželnem zboru! Slišati se bile besede, da taka volivna izpremema, kakor je za

btevamo, bo mogoča šele čez 6 ali 7 let. Ako se dobe zdaj taki ljudje, padli bodo, kamor spadajo. Zanesiti se moramo na to, da je za nami ljudstvo. Vse izgine, kar na-sprotuje danes ljudski volji. Čas nam bo dal izpričevalo, da smo zastavili vse moči, da izvojujemo ljudstvu nje-gove pravice! (Živahno odobravanje) — Drugi govornik Moškerc je govoril o delavskem tedniku „Naša moč“, ki izide 7. dec. t. l. List bo služil izključno le delavskim koristim in zahtevam. O delav-stvu je odvisno, če bo imel list prihodnost. Naznanil je, naj se naročajo v ljublj. stro-kovnih društvih organizirane delavke in de-lavci pri svojih društvih, oni pa, ki še ni-majo strokovne organizacije, pa pri gospej Manfredi in tovarišema Sedmaku in Kosu. Končno je pozivljaval delavstvo, naj obiskuje v obilnem številu nedelj-ske shode „Katol. delav. društva“, ki se vrše vsako nedeljo ob pol 6. zvečer.

Ij **Za spomenik župniku Ma-lenšku.** V dodatek k tej notici se častitim župljanom župne cerkve sv. Petra s podruž-nicam vred uljudno naznanja, da se je na zasebnem shodu v sredo dne 8. novembra t. l. zasnoval posebni odbor v svrhu nabiranja prostovoljnih done-skov za nabavo dostojnega nagrobne-ga spomenika obče spoštovanemu pokojnemu župniku g. Mar-tinu Malenšku. V omenjeni odbor so bili soglasno voljeni naslednji gg. iz šent-peterske župnije: načelnik: Ivan Velka-vrh, c. kr. nadporočnik v pok. in hišni posestnik; blagajnik: August Zajc, c. kr. rač. uradnik dež. vlade in hišni posest-nik; tajnik: Albin Zajc, c. kr. finančni rač. asistent ter hišni posestniki Feliks Toman, Alojzij Lenček, Josip Turk in Josip Kozak v zvezi s 4 podružničnimi ključarji in z županoma iz Most in Sp. Hrušice kot odborniki. Da se pa častiti župljani, ki se bodo gotovo mnogo-številno za omenjeni namen odzvali s sve-jimi prispevki, obvarujejo vsakega možnega izkoriščevanja, se slavnosti h krati opozar-jajo, da se bodo v to svrhu izdale po-sebne nabiralne pole, katere bodo predvidene s cerkvenim pe-čatom župne cerkve sv. Petra in v katere izključno le naj častiti župljani upišejo svoje namenjene prispevke. Na vsaki teh pol upisan bo de tudi dotični poverjenik, kateremu se je nabiranje teh doneskov poverilo. Imena in darila pesa-meznih darovateljev se bodo objavila. Izven šentpeterske župnije v to smer namenjeni eventualni prispevki naj se blagovolijo vpo-šiljati poverjenemu blagajniku za napravo nagrobne-ga spomenika pok. župnika g. M. Malenska to je g. Augustu Zajcu, c. kr. rač. asistentu dež. vlade, stanujoč na Poljanah, hiš. št. 11. — Za odbor: Ivan Velkavrh, načelnik; Albin Zajc, tajnik.

Ij **Veliki vojaški koncert** bo danes zvečer v veliki dvorani „Uniona“.

Ij **Javno predavanje.** Danes ob pol 8. uri zvečer predava g. dr. Jerše v „Slov. kršč. soc. zvezi“ o zgodovini Ljubljane.

Ij **Deželna vinska klet v Ljubljani** se zopet odprla kakor hitro despe dovoljno število vinskih vzorcev. Zate se vinogradniki in vinska društva, ki žele raz-staviti svoja vina v tukajšnji deželni kleti, pozivljejo, da ista čim prej in sicer brže-voznim potom v sodčkih po 50—100 litrov, pošljejo naravnost na naslov kmetijske družbe. Vsaka množina doposlanega vina se plača, izvzemši če ni pokvarjeno.

Ij **Izredno stanje barometra.** Danes stoji barometer 27 mm pod norma-lom. To je nekaj izvanrednega, a kljub te-mu ne dežuje.

Ij **Okna pobil.** Delavec Jožef Urh iz Dvorja pri Cerkljah je zahajal več-krat v gostilno Peterca na Dunajski cesti. Končno je napravil nekaj dolga, in ker tega ni mogel plačati, mu je gospodar gostilno prepovedal. To ga je pa tako raztogotilo, da je prišel v soboto ponoči pred gostilno in pobil s palico 11 šip. Policija je Urha včeraj aretovala in ga bo de izročila so-dišču zaradi poškodbe tuje lastnine.

Ij **Z močvirja.** Zadnji sneg in ne-prestani naliivi spremenili so ljubljansko močvirje zopet v veliko jezero, ki se raz-prostira od Ljubljane do Vrhnike. Spominja nas na nekdanje, pradobno stalno jezero ljublj. okolice, ter dobo, ko so se stavile stavbe na koleh, koder je bilo jako ži-vahno življenje. Neopojljivi čas izpremenil je polagoma s svojo močjo imenovani kraj v močvirje, kjer životari sedaj mnogo ljudi in si v bju za obstanek išče življenjskih sredstev. . . . Značaj nekdanjih časov že zopet kaže ljublj. okolica. Marljivi barjani so morali zapustiti svoja bivališča in se po-čolnih odpeljati proč. Voda pa je pridrla v postopaj, odnaša opravo, oređja s seboj. Uničila je po kletih shranjeni zemeljski ži-vež; pridelke po poljih je izruvala in od-nesla, ostalo pa bo de segnilo. Voda je na

raščala in ednesla tudi shranjene pridelke s kozolcev, slednje pa omajala, podrla in utopila v svojem brezdnju. Lačni „barjan“ išče sedaj krme in stelje za živino; paša je pod vodo, dolgog veliko. Kaj hoče? Pro-sjačiti mora okoli ali prodati prepotrebno goved ozir. prašiče. Ni čuda, da toraj vse hiti v Ameriko. Lastni kraj ga ne brani, „barjanu“ je odvzeta pravica do življenja, brezpraven je s soljudmi. Gnjev ga napol-njuje, surov in sovražen postaja vsemu. Svoje življenje prestrada, dokler po težkih mukah ne zatisne svojih oči.

Ij **Slovensko gledališče.** Iz pi-sarne dramatičnega društva se nam piše: V torek, dne 14. novembra se ponavlja drama iz vojaškega življenja „Mirozov“. — Dne 16. novembra se poje „Aida“.

Ij **Umrl** je v ljubljanski bolnici gosp. Alojzij Novak iz Trojan, star 19 let.

Po svetu.

O **kraljici Nataliji** piše, da se je izza smrti svojega sina Aleksandra silno postarala. Prej se je prištevala med naj-lepše žene, zdaj pa se je postarala naenkrat in silno. V prejšnjih časih je preživela mnogo veselih dni v Parizu, rada je bila v družini, hodila je v gledališče, okoli sebe je imela zbrano vso mlajšo generacijo pa-riškega literarnega sveta. Zdaj je šla zopet v Biaritz, da tam ostane čez zimo, a ljudje je skoro več ne poznajo. Tiha je, nevesela, ne mara za društvo. Postarala se je silno in naenkrat.

Tat, ki je kradel pri beračih, je obsojen v prisilno delavnico za vse živ-ljenje. Tat je opazoval berače in ko se je poveril o premoženju tega ali onega, ga je okradel. Berači se ga niso upali naznaniti, ker so imeli strah, da bi ljudje zvedeli za njihovo premoženje. Včasih se se mu neka-teri naravnost odkupili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. novembra. Poslanec Skene je dejal, da je vlada že sklenila predložiti državni zbornici splošno in enako volivno pravico. Tudi veleposestvo je že zadovoljno s tem, da izgubi svoj privilegij v poslanski zbornici. Zato se pa pomoži gospodska zbornica in bo de poklicani v njo kot dosmrtni člani tudi mlajši plemenitaši.

Gradec, 14. novembra. Poslanec Hagenhofer je utemeljeval danes v štajer-skem deželnem zboru svoj nujni predlog za splošno in enako volivno pravico za štajerski deželni zbor. Predlaga, da naroči deželnemu odboru, naj v prihodnjem zase-danju predloži nov volivni red in deželni red na podlagi splošne in enake volivne pravice. Po kratkem prepiru s socialnimi demokrati je predlog sprejet. V deželni kulturni svet sta izvoljena: Kokoschinegg predsednik, dr. Jurtela podpredsednik.

Trst, 14. nov. Sinoči so imeli želez-ničarji shod. Po shodu so demonstrirali na ulici in vpili: Doli z Gautschem! Živela ru-ska revolucija! Razšli so se mirno.

Dunaj, 14. novembra. Cesar je spre-jel danes Fejervarya v avdienci. Demen-tira se vest, da bo Fejervary odstopil.

Dunaj, 14. novembra. Konferenca za-radi železničarjev je odgođena do pone-deljka.

Zagreb, 14. novembra. Šef zagreb-ške policije Mihličić je radi zadnjih de-monstracij odstavljen. Njegov naslednik bo Vasilije Belošević. Včeraj je bilo na-povedano v „Pučkem vrtu“ predavanje o Rusiji. Orožniki so z bodali naskočili po-slušalce in jih razgnali.

Zader, 14. nov. Pogajanje med hr-vatskim in srbskim deželnozbornskim klubom se je izvršilo s popolnim sporazumom. Srbi so se izjavili za zedinjenje Dalmacije s Hrvaško, Hrvati so jim pa obljubili po-polno enakopravnost.

London, 14. nov. V Kronstadtu se v sredo in v četrtek umorili ali ranili 1200—1400 oseb. Vlada je poslala 30.000 vojakov s konji in topovi, ki so naredili mir.

Kronstadt, 14. nov. 20.000 vojakov obkrožuje vojašnico, v katero so se umak-nili vstaši. Vojno sodišče je obsodilo na smrt vse vstaške mornarje, da zastraši s to drakonsko sodbo druge. Baje je število na smrt obsojenih 600.

Peterburg, 14. nov. 81. pehotni polk v Vladikavkazu se je uprl. Vojaki za-

htevajo izboljšanja ali pa da se odpuste demov.

Vladivostok, 14. nov. Ker je ge-neral Linevič določil, da se vrnejo vojakji šele drugo leto na dom, so se uprli, oro-pali več trgovin in skladišč in odpovedali pokorščino.

Odesa, 14. novembra. Beg iz Odesa se nadaljuje. V soboto in včeraj je oblast izdala 10.000 potnih listov.

Peterburg, 14. nov. Witte dobiva od številnih občin brzojave, da naj kaznuje vse napake politične uprave.

Varšava, 14. nov. Tu pričakujejo v kratkem velikih izprememb. Značilno je to, da je jud imenovan za upravitelja južno-zapadne železnice.

Peterburg, 14. nov. Tu skrbno pazijo na Witteja, ker se boje, da ga bodo poizkusili reakcijonarci umoriti.

Berolin, 14. novembra. V vlaku, ki je vozil batalion vojakov v Odeso, se je razletel peklenjski stroj. Eksplozija se je zakesnila in je razbila le nekaj šip. Tudi v drugem vlaku je bil pripravljen dinamični atentat, a so ga preprečili.

Kristijanija, 14. novembra Dose-danji rezultat glasovanja za ali proti kralje-vini je naslednji: Došel je zaključek glosa-vanja iz 124 okrajev, iz nekaterih ga še ni. — Da bodi Norveška kraljevino je doslej 52.880 glasov, za republiko 11.323 glasov.

Tokio, 14. nov. Japonski parlament se snide 25. decembra.

Magdeburg, 14. nov. Prihodnje leto se bodo vršile skupne vaje japonskega in ruskega vojnega brodovja.

Došli tužci v Grand Hôtel Union

dne 13. novembra:

Grün, trgovec, Zürich; Krátsky, c. kr. uradnik, Idrija; Anderlič, podučitelj, Zadar; Šubelj, duhovnik, Vel. Dob; Kalin, župnik, Drežnica; Piskar, župnik, St. Ožbot; Jošt, župni nadzornik, Celje; Punčuh, nadučitelj, Vel. Polje; Kobalj, posestnik, Vel. Polje; Thon, trgovec, Basel; Herman, trgovec, Inomost; Bisach, sod. pristav, Podgrad; Pollak, Adler, trgovca, Gradec; Hakel, tehnik, Nussdorf; Leitner, trgovec, Dunaj; Mayer, trgovec, Dunaj; Jellinek, trgovec, Dunaj; Thieberg, trgovec, Dunaj.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje ba-rometra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v št. urah v mil.
13	9. zveč	716,2	1,7	sr. szah.	dež	
	7. zjut.	712,2	1,0	sl. jzah.	dež	32-5
14	2. pop.	713,3	8,0	"	pol obl.	

Srednja včerašnja temp. 1,9°, norm. 4,1°.

naravna mineralna voda

Najčistejši Natron-vrelec.

Glasom zdravniških izjav, izbornu učinkuje pri: nerednem prebavljanju, trganju, diabetes, preobilici vod. kisline, bolezni na mehuru in ledvicah, katarih v sap-niku ali prebavnih organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kastnerju. Dobiva se tudi v vseh le-karnah in drožerijah. 1542 12

Vsakovrstna kopališča

dobre realitete, vile, pose-stva po celi **Avstro-Ogrski** so prijavljena. Dalje posredovanje z **denarjem**, vsakovrstne kopa-liške oprave, kopališki na-črti, prospekti glede novih stavb in renoveracij, vse to oskrbuje

2302 3—1 „Balneologisches Central Verkehrs-Bureau“ Budapest II., Kapás-utca 12.

kjer je tudi več kopališč od 6000—150.000 gld. za prodaj ali v najem prijavljenih. — Kupi se zanemarjeno kopališče z do-bro mineralno vodo.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.

Zimske

2176 (5)

klobuke, čepice, lovske in modne telovnike, srajce, nogavice, jopce, hlače, dokolenke, rokavice, gamaše, različne grelce, tirolske dežne plašče, čevlje, dežnike itd. priznано samo trpežno blago se najceneje kupuje v

Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo 19.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgane kave z velearomatičnim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane kave

Prve ljubljanske

velike pražarne za kavo

KARLA PLANINSKA na Dunajski cesti

nasproti kavarni „Evropa“

ki spajajo vse te vrline.

1194 104-44

Novo istrsko vino

se pošilja natančno po naročilu: muškati, belo vino, refošk, teran. Specijelno belo vino za sv. maše.

Prodaja po najnižjih cenah

Anton Ferlan di Giorgio

Rovinj, Istra. 2186 24-6

Kupujte narodni kolek!

Orehe, fižol, želod in bukovec

sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju.

2166 10-10

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Najcenejše in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta.

2237 (26-6)

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izbrano zalogo najfinjših, natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk: Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno je to, da ga razpošiljam po vsem svetu in imam tudi odjemalce urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure $\frac{2}{3}$ naravne velikosti!

0 0 0

Št. 505. Prava srebrna cilindar remon. trpežno kolesje in z močnimi pokrovi gld. 4'85, ista z dobri anker-kolesjem gld. 5'95.

Št. 502. Nikelnasta anker remon. „Roskopf“ trpežno kolesje gld. 2'45 enaka iz pravega srebra gld. 3'95, ista z dvojnimi, 3 srebrnim pokrovom gld. 6'50.

Prodajalna

z mešanim blagom tik farne cerkve v ljubljanski okolici se takoj pod ugodnimi pogoji odda.

Več pové „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani. 2320 4-2

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remon. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jekl. rem. ura 4-
švic. izvir. Roskopf pal. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
oklep. verižica z rince 11-50
na paro in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Teta nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-.

Za vsako uro 3letno pisмено jamstvo!
Nikak risko! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-44

Anton Šarc

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme

nevest.

Veliko znižanje cen!

Radi zmanjšanja svoje velike zaloge se popolno razprodajo naslednji predmeti:

suknene in svilnene jopice, vse vrste vezenin, bluže, moderci, posamni namizni prti in servijeti, brišače in platnene premete, kakor tudi ženske srajce, hlače in korzeti, tudi posamni modelski predmeti, perila za dame.

2285 (3)

Prav priporočljiv nakup. ■ ■ Prosim porabite to priliko!

Grand hôtel „UNION“

Ljubljana.

(Ravnateljstvo Ant. Kamposch.)

V torek 14. novembra t. l.
v veliki dvorani

Začetek ob 8. uri. o Vstopnina 60 v.

Vojaški koncert

popolne godbe c. in kr. pešpolka št. 27 Leopold II., kralj Belgijcev.

Točilo se hode sosebno plzensko in monakovsko pivo.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 7

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-122